

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ МЕГАПОЛІСІВ

© 2015 КРАМАРЕНКО Р. М., ГАЛЕНКО С. М.

УДК 339.9:911.375.3(188)(4)

Крамаренко Р. М., Галенко С. М. Глобалізаційні підходи до створення ефективної стратегії розвитку європейських мегаполісів

Метою статті є дослідження впливу глобалізаційних процесів на розвиток міст, що несе чимало ускладнень як теоретичного, так і прикладного характеру, адже розробка ефективних стратегій розвитку мегаполіса має містити сукупність адекватних реакцій на ті швидкі зміни, що мають місце у світовій економіці та геополітиці. Проаналізовано форми глобалістського впливу з огляду на створювану стратегію мегаполісу. Визначено параметри, які варто враховувати в процесі розроблення довго- та середньострокових стратегій такого мегаполісу. Запропоновано застосувати для Києва модель розвитку великої агломерації за Ю. Жу (Y. Zhu). Визначено, що розроблення стратегії розвитку потребує насамперед чіткого методологічного визначення подальшої моделі міста. Проаналізовано методи оцінки позиціонування головних міст Європи.

Ключові слова: глобалізаційні процеси, стратегія розвитку мегаполісу, глобалізація, мегаполіс, столичне місто.

Рис.: 2. Бібл.: 13.

Крамаренко Руслан Михайлович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного обліку і аудиту, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03068, Україна)

E-mail: kirikma@ukr.net

Галенко Сергій Миколайович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного обліку і аудиту, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03068, Україна)

E-mail: moia.kneu@ukr.net

УДК 339.9:911.375.3(188)(4)

Крамаренко Р. М., Галенко С. М. Глобализационные подходы к созданию эффективной стратегии развития европейских мегаполисов

Целью статьи является исследование влияния глобализационных процессов на развитие городов, что несет много сложностей как теоретического, так и прикладного характера, поскольку разработка эффективных стратегий развития мегаполиса должна содержать совокупность адекватных реакций на быстрые изменения, которые имеют место в мировой экономике и геополитике. Проанализированы формы глобалистического влияния, учитывая создаваемую стратегию мегаполиса. Определены параметры, которые стоит учитывать в процессе разработки долго- и среднесрочных стратегий такого мегаполиса. Предложено для Киева применить модель развития большой агломерации, разработанную Ю. Жу (Y. Zhu). Определено, что выработка стратегии развития требует прежде всего четкого методологического определения дальнейшей модели города. Проанализированы методы оценки позиционирования главных городов Европы.

Ключевые слова: глобализационные процессы, стратегия развития мегаполиса, глобализация, мегаполис, столичный город.

Рис.: 2. Библ.: 13.

Крамаренко Руслан Михайлович – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры международного учета и аудита, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (пр. Победы, 54/1, Киев, 03068, Украина)

E-mail: kirikma@ukr.net

Галенко Сергей Николаевич – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры международного учета и аудита, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (пр. Победы, 54/1, Киев, 03068, Украина)

E-mail: moia.kneu@ukr.net

UDC 339.9:911.375.3(188)(4)

Kramarenko R. M., Galenko S. M. Globalization Approaches to Establishing an Effective Strategy for Development of European Metropolises

The article is aimed to study the impact of globalization processes on the cities' development that involves numerous complexities, of both the theoretical and applied nature, since the elaborating effective strategies for development of metropolis should contain a complex of adequate responses to the rapid changes that are taking place in the world economy and geopolitics. Forms of globalistic influences have been analyzed, taking into account the establishing metropolis strategy. The parameters to consider when developing the long- and medium-term strategies of the metropolis have been determined. In the case of city of Kyiv, has been proposed to apply the model of development of a large metropolitan area, created by Yu Zhu. It has been determined that elaborating a strategy requires, first and foremost, a clear methodological definition of the future model of the city. Also the methods for estimation of positioning the main cities in Europe have been analyzed.

Key words: globalization processes, strategy of metropolis development, globalization, metropolis, capital city.

Pic.: 2. Bibl.: 13.

Kramarenko Ruslan M. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of international accounting and auditing, Kyiv National Economic University named after. V. Getman (pr. Peremogy, 54/1, Kyiv, 03068, Ukraine)

E-mail: kirikma@ukr.net

Galenko Serhii M. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Accounting and Auditing, Kyiv National Economic University named after. V. Getman (pr. Peremogy, 54/1, Kyiv, 03068, Ukraine)

E-mail: moia.kneu@ukr.net

Модельовання впливу глобалізаційних процесів на розвиток міст несе у своїй основі чимало ускладнень як теоретичного, так і прикладного характеру, адже розробка ефективних стратегій розвитку мегаполіса має містити сукупність адекватних реакцій на ті швидкі зміни, що мають місце у світовій економіці та геополітиці. Втім, аналіз форм глобалістського впливу, як зазначають Д. Хелд і А. МакГру, і розроблення відповідних реакцій може доволі сильно різнитися

за своїми результатами. Зазначені вище автори вказують на наявність чотирьох дискусійних груп з огляду на створювану стратегію мегаполісу – вертикального сегмента, що складається з глобалістів та скептиків, і горизонтального, основу якого утворюють так звані космополіти та комунітаристи [1, р. 5]. З цього випливає, що в процесі розроблення довго- та середньострокових стратегій такого мегаполісу, як Київ, який до того ж має столичний статус, варто враховувати таке:

- ✦ вплив глобалізаційних факторів на місто стає з кожним роком все більше відчутним, внаслідок чого цей населений пункт швидше за все буде дистанціюватися від інших регіонів держави і наближуватися до провідних мегаполісів Європи і Світу;
- ✦ стримування розвитку міста або ж, навпаки, його стимулювання несуть подібні переваги та ризики, котрі у будь-яких SWOT-аналізах викликатимуть недовіру як аналітиків-скептиків, так і тих, хто більше налаштований на позитивне сприйняття новацій, тобто на переважно оптимістичне оцінювання впливу наслідків глобалізації на столичне місто;
- ✦ космополітичне бачення розвитку мегаполісу є доволі дискусійним, адже воно передбачає цілісне сприйняття урбаністичних та сітєвих процесів, що вирують у світі. Зауважуючи саме на таку особливість головних міст, відомий американський і водночас британський дослідник М. Шторпер справедливо вказує на те, що у світі утворилася своєрідна мішанина (*mishmash*) термінів та словосполучень, котрі при всьому їх переплетінні, а в окремих випадках й тотожності, потребують чіткого позиціонування територій (міст) з огляду на існування в них так званих двох «моторів» столичного управління, до яких відносять, на думку автора, внутрішню взаємодію та зовнішню генералізацію урбанізаційних процесів [2, р. 118];
- ✦ комунікативне бачення глобалізаційного впливу на розвиток столичного міста та формування на цій основі адекватної стратегії більш за все відбивають погляди американського науковця Р. Флорида, який переконаний, що розвиток креативного класу завжди стимулює комунікативний потенціал міста, створюючи від такої концентрації значні переваги для світової спільноти, яка виступає своєрідним навантажувачем його інфраструктури [3].

Добре розуміючи можливий вплив кожного з наведених вище підходів до створення оптимальної стратегії розвитку столиці України, надзвичайно важливим є виокремлення місця Києва в глобальній системі міжнародного трансферу продукції та фінансів, а також й ресурсів, у т. ч. креативних. Таке позиціонування на графічному рівні, щоправда без акцентування на столицю та переміщення факторів виробництва, вдалося зробити британським та сингапурським науковцям – Н. Кое, К. Лаї, Д. Войчик, які представили подібне переміщення у вигляді лайнера, що перетинає інституційно опосередкований інтерфейс, створюючи при цьому нову модель економічного середовища (рис. 1).

Як випливає з рис. 1, світові міста, а разом з ними й столиці, посідають провідні позиції в ідентифікації характеру та динаміки трансферу продукції та фінансів, значна частина яких може знаходитися в межах так званої офшорної юрисдикції. Зауважимо також, що сюди можна віднести також аутсорсингові системи продукування товарів та послуг. Разом узятє, це забезпечує відповідний рівень виробництва ділових послуг, підвищення якості котрих веде до створення глобальних виробничих мереж. З цього випливає, що тенденція дистанціювання світових міст від інших регіонів країни буде посилюватись, а відтак, справдуватимуться прогнози П. Канна, який доволі справедливо зауважив, що «...у ХХ столітті не будуть домінувати США чи Китай, Бразилія або ж Індія, але міста будуть... Цей новий світ, – пише він далі, – не буде глобальним селом, а представлятиме глибоко диференційовану виробничу мережу» [5, р. 10].

З цього випливає цілком зрозуміле питання про виокремлення меж розвитку міста, його просторової моделі та напряму дії спланованих адміністрацією столиці заходів, що мають бути передбачені в його Стратегії. Водночас це потребує узгодження відповідних юридичних прав, обов'язків, регулюючих систем і створення законодавчого базису. Китайський дослідник Ю. Жу з огляду на це запропонував свою модель розвитку вели-

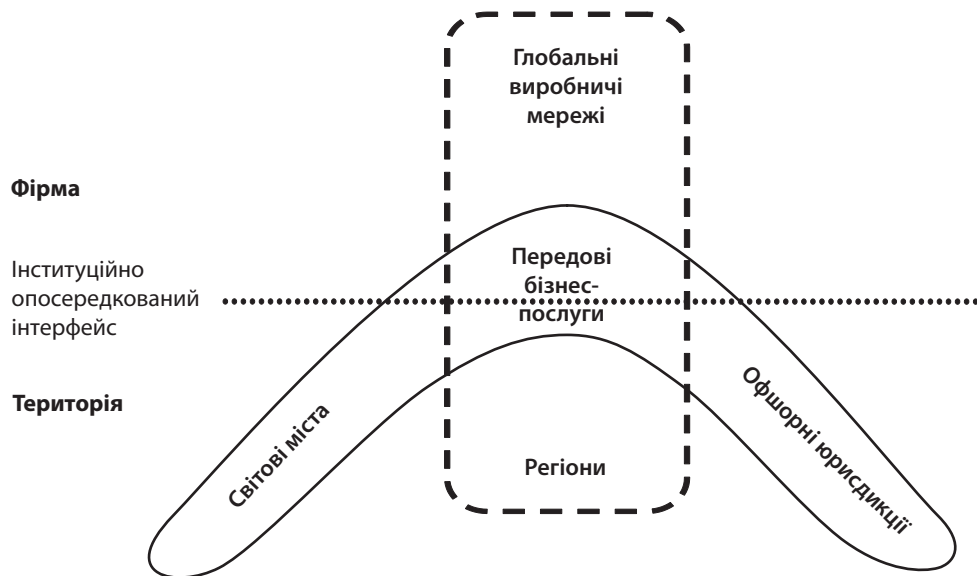


Рис. 1. Глобальне виробництво та фінансові мережі за Н. Кое, К. Лаї, Д. Войчик [4, р. 764]

кої агломерації, яку з легкістю можна застосувати й для Києва (рис. 2).

Таким чином, як це випливає з рис. 2, розвиток будь-якого столичного міста та його перспективне розширення потребують надзвичайно ретельного аналізу меж його ідентифікації – як такої, що діє станом на цей час, так і тієї, що потребує прогнозного оцінювання на період 5, 10, 15, 25 років, що зробити доволі важко в силу значної фінансової турбулентності світу та його переходу до інформаційного суспільства. Втім, зробити це вкрай необхідно, адже на цьому етапі треба визначити один із напрямків стратегії розвитку: вверх-униз або ж ушир. За першим варіантом розширення місту конче необхідно буде формувати різномірну інфраструктуру і витратити значні кошти на її вдосконалення та модернізацію, а також знаходити складні технічні рішення щодо існуючих і перспективних транспортних сполучень, внутрішньої логістики та управління системною міською господарства. Перевагою при цьому може стати постійно зростаюча компактність міста, натомість ризиком – зростання кількості техногенних катастроф, великих аварій та численних проявів тероризму.



Рис. 2. Концептуальна рамка розвитку міста за Ю. Жу [6, р. 199]

Розроблення Стратегії розвитку потребує насамперед чіткого методологічного визначення подальшої моделі міста. Найбільш важливим з огляду на це є те, що серед фахівців, які спеціалізуються на дослідженні міст, у т. ч. міст-регіонів, й досі точаться доволі суттєві дискусії щодо того, чи варто оцінювати розвиток мегаполісів з розвитком країн, в яких вони знаходяться, чи краще ув'язувати їх подальші перспективи з глобальним трансфером факторів виробництва, а відтак, надавати перевагу одній з домінуючих на цей час економічних теорій.

На думку одного з таких дослідників – С. Алексіадіс – своєрідними методологічними рамками при розробленні Стратегії могли б стати: неокласична теорія, теорія ендогенного зростання, так звана нова економічна географія або ж посткейнсіанська теорія [4]. З цього випливає, що ефективно управління містом може бути лише тоді, коли для його реалізації буде застосований найсучасніший науковий інструментарій, що має адекватну дію станом на цей час, на це місто та за відповідних умов.

Досить вдало, на нашу думку, спробу формування неоліберальної моделі розвитку м. Берлін (Німеччина) здійснили І. Шпстал і В. Нікольс. Їхня стратегія політичної та економічної ідентифікації міста з подальшою його модернізацією цілком базується на теорії неолібе-

ралізму та формуванні відповідних клубів, що включають створення мереж розбудови підтримки рециркуляції (переміщення) середнього класу, селектування осіб, що можуть розвивати культуру, підтримку публічної та локальної активності, формування вільних спільнот [8, р. 184 – 189].

Подібної точки зору дотримуються й інші дослідники, зокрема Дж. Пек і А. Тікель, котрі переконані у тому, що має бути виокремлений спеціальний неоліберальний простір, у межах якого спільні правила мають бути розповсюджені не лише на столиці та інші регіони країни, а й на інтеграційне угруповання, в якому вони знаходяться [9]. Подібні висновки щодо неоліберальної моделі були зроблені А. Онг [10] і британцем Д. Харвей [11], що яскраво свідчить про те, що системне зближення головних мегаполісів буде проходити значно швидшими темпами, ніж конвергенція депресивних регіонів країни з її столицею.

Стратегія розвитку будь-якого столичного міста у своїй основі повинна мати не лише глобалізаційну модель регулювання та панельні відповіді на світові виклики, а й відповідні конвергентні модуляції з іншими мегаполісами, що розташовані в межах континенту або ж інтеграційного союзу. При цьому деякі з дослідників глибоко переконані, що формальна столиця (тобто штучно створена) ніяких, окрім адміністративного сегмента, функцій не має, а відтак, не може бути віднесена до головного міста країни. Тож не випадково, що, оцінюючи позиціонування головних міст Європи (за виключенням країн СНД), відомі західні дослідники Н. Босма і Р. Штернберг вирішили ідентифікувати головне місто Італії як Мілан, а не Рим, Швейцарії – Цюрих, а не Берн, Туреччини – Стамбул, а не Анкару. З огляду на це,

загальне позиціонування окремих столичних міст Європи набуло чіткої рейтингової значущості, з огляду на яку можна з високим ступенем імовірності оцінити позиції міста Київ [12, р. 1024 – 1026].

Згадувані вище дослідники Н. Босма і Р. Штернберг вирішили піти далі та запровадили індекс загальної початкової підприємницької активності (*Total early-stage entrepreneurial activity*) – TEA, який найбільш інформативно станом на цей час характеризує розвиток бізнесу в столиці, що в цілому дозволяє створювати адекватні стратегії, з огляду на оцінювання бізнес середовища.

З цього випливає, що значний приплив капіталу припадає як на міста з високою інвестиційною привабливістю (Дублін, Осло, Лондон, Мадрид), так і на столиці нових членів ЄС і кандидатів на вступ (Рига, Белград). Середню групу утворюють столиці, які зазнали значного інвестиційного впливу в минулому (стрибок капіталовкладень) і зараз певною мірою потерпають від дорожнечі робочої сили (Берлін, Цюрих, Копенгаген, Амстердам, Афіни), а також нових держав ЄС (Загреб). І, нарешті, низький рівень початкової підприємницької активності притаманний як традиційним креативним центрам (Париж, Брюссель, Мілан, Гельсін-

кі, Стокгольм), так і периферії Європейського Союзу (Бухарест, Лісабон, Стамбул). Як для Києва ТЕА-рівень може швидше за все виглядати як низький, адже, поперше, суттєвого інституційного прискорення ще й досі не відбулося; по-друге, пострадянська бюрократична модель регулювання розвитку міста продовжує діяти і, по-третє, інвестиційного буму, як це сталося з Белградом після завершення балканської війни, не відбулося.

Тим не менш, подальший розвиток міста є неможливим без чіткого позиціонування його стратегій з урахуванням моделі, до якої тяжітиме. З огляду на наведене вище, можна бути переконаним у тому, що майбутнє української столиці багато в чому буде зумовлене визначенням прихильності міської громади до тієї чи іншої моделі, вибір яких, як це впливало з попереднього досвіду, невеликий: неоліберальна, з домінуванням підприємницького вектора розвитку, або ж неокейнсіанська, в якій провідне місце посідають людський капітал та соціальні умови його експлуатації. Щоправда, в умовах впливу на головний мегаполіс нашої держави сукупності внутрішніх і зовнішніх факторів не виключається формування й мікс-моделі з її численними гібридними варіантами, основні переваги яких полягатимуть у більш високій гнучкості створення міських програм розвитку, високій оперативності здійснення регулятивних заходів та можливості корективки Стратегій в процесі їх створення, реалізації та модернізації в середньо- та довгостроковому періодах.

ВИСНОВКИ

Ближче за всіх до виокремлення характеру стратегічного планування у розвитку міста підійшли Дж. Брайтон і Дж. Сіпел [13, р. 334], яким вдалося чітко виокремити критерії досконалості місцевого самоврядування, котрі включають: орієнтованість на дії, близькість до громадян, автономність і підприємливість, орієнтованість на працівників, цінності, місію, цілі та коло повноважень, структуру, політичні стосунки тощо. Разом узяті, це дозволило чітко позиціонувати ризики державного сектора, що ускладнюють шлях до «досконалості».

Дотично до Києва таких перепон існує вісім:

1. Законодавча обмеженість розвитку міста, яка сформувалася виходячи з того, що столиця визначалась як регіон країни, а не як глобальний мегаполіс. До цього також додаються обмеженість ресурсів (у т. ч. бюджетних), за які українська столиця весь час сперечається з Кабінетом Міністрів, і небажання ризикувати з боку чиновництва.

2. Необхідність дотримання консенсусу інтересів усіх верств населення, що нерідко обмежує розвиток інноваційних підприємств, запровадження новітніх технологій, адже це нерідко призводить до скорочення робочої сили та зростання у жителів міста зацікавленості у фіксації підприємництва у тому вигляді, у якому воно є зараз.

3. Посилення регулятивних заходів часто-густо призводить до втрачання ринку або ж його ущемлення, а відтак, можуть суттєво впасти надходження до бюджету.

4. Соціальні програми міста підлягають принциповій ревізії щодо їх створення, реалізації та усвідом-

лення переваг. Моніторинг реалізації програми є важливим для всіх киян, адже він визначає їх ефективність щодо прийняття важливих рішень на перспективу.

5. Місто потребує фіксації тих цінностей, які воно має, з метою їх подальшого селектування (соціо-культурні, архітектурні, історичні, інтелектуальні тощо).

6. Потребує чіткого визначення місія міста, що реалізовуватиметься на локальному, регіональному, національному, континентальному та глобальному рівнях, на кожному з яких мають бути виокремлені основні завдання.

7. Закон про столицю не може вважатися абсолютно «сталім» документом і потребує постійного осмислення та коригування протягом п'яти наступних за внесеними змінами років.

8. Нагальною є ідентифікація інвесторів, влади, громадськості, громади та інших акторів столичної влади як творців нової моделі розбудови Києва. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Held P.** Globalization/Anti-Globalization. Beyond the Great Divide / P. Held, A. McGrew. – Second edition. – Cambridge: Polity Press, 2009. – 283 p.

2. **Storper M.** Governing the Large Metropolis / M. Storper // Territory, Politics, Governance. – 2014. – No. 2. – P. 114 – 134.

3. **Florida R.** The Flight of the Creative Class / R. Florida. – New York: HarperCollins, 2005. – 326 p.

4. **Coe N.** Integrating Finance into Global Production Networks / N. Coe, K. Lai, D. Wojcik // Regional Studies. – 2014. – Vol. 48 (No. 5). – P. 761 – 777.

5. **Khanna P.** Beyond city limits. The age of the nation is over. The new urban age has begun / P. Khanna // Foreign Policy. – 2010. – September. – P. 8 – 17.

6. **Zhu Y.** Spatiolity of China's Market-oriented Urbanism: The Unequal Right of Rural Migrants to City Space / Y. Zhu // Territory, Politics, Governance. – 2014. – No. 2. – P. 194 – 217.

7. **Alexiadis S.** Convergence Clubs and Spatial Externalities. Models and Applications of Regional Convergence in Europe / S. Alexiadis. – Berlin: Springer, 2013. – 244 p.

8. **Schipstal van I.** Rights to the Neoliberal City: The Case of Urban Land Squatting in «Creative» Berlin / I. Schipstal van, W. Nicholls // Territory, Politics, Governance. – 2014. – No. 2. – P. 173 – 193.

9. **Peak J.** Neoliberalization / J. Peak, A. Tickell // Antipode. – 2011. – No. 34. – P. 380 – 404.

10. **Ong A.** Neoliberalism as Exception: Mutations in Citizenship and Sovereignty / A. Ong. – Raleigh: Duke University Press, 2006. – 35 p.

11. **Harvey D.** A Brief History of Neoliberalism / D. Harvey. – Oxford: Oxford University Press, 2005. – 401 p.

12. **Bosma N.** Entrepreneurship as an Urban Event? Empirical Evidence from European Cities / N. Bosma, R. Sternberg // Regional Studies. – 2014. – No. 6 (Vol. 48). – P. 1016 – 1033.

13. **Брайтон Дж.** Стратегічне планування для державних та неприбуткових організацій / Дж. Брайтон / Пер. з англ. А. Кам'янець. – Львів: Літопис, 2004. – 352 с.

REFERENCES

Alexiadis, S. *Convergence Clubs and Spatial Externalities. Models and Applications of Regional Convergence in Europe*. Berlin: Springer, 2013.

Bosma, N., and Sternberg, R. "Entrepreneurship as an Urban Event? Empirical Evidence from European Cities". *Regional Studies*, vol. 48, no. 6 (2014): 1016-1033.

Braiton, Dzh. *Stratehichne planuvannia dlia derzhavnykh ta neprybutkovykh orhanizatsii* [Strategic planning for public and non-profit organizations]. Lviv: Litopys, 2004.

Coe, N., Lai, K., and Wojcik, D. "Integrating Finance into Global Production Networks". *Regional Studies*, vol. 48, no. 5 (2014): 761-777.

Florida, R. *The Flight of the Creative Class*. New York: Harper-Collins, 2005.

Harvey, D. *A Brief History of Neoliberalism*. Oxford: Oxford University Press, 2005.

Khanna, P. "Beyond city limits. The age of the nation is over. The new urban age has begun". *Foreign Policy*, September (2010): 8-17.

McGrew, Held P. *Globalization / Anti-Globalization. Beyond the Great Divide*. Cambridge: Polity Press, 2009.

Ong, A. *Neoliberalism as Exception: Mutations in Citizenship and Sovereignty*. Raleigh: Duke University Press, 2006.

Peak, J., and Tickell, A. "Neoliberalization". *Antipode*, no. 34 (2011): 380-404.

Storper, M. "Governing the Large Metropolis". *Territory, Politics, Governance*, no. 2 (2014): 114-134.

Schipstal, van I., and Nicholls, W. "Rights to the Neoliberal City: The Case of Urban Land Squatting in "Creative" Berlin". *Territory, Politics, Governance*, no. 2 (2014): 173-193.

Zhu, Y. "Spatiality of China's Market-oriented Urbanism: The Unequal Right of Rural Migrants to City Space". *Territory, Politics, Governance*, no. 2 (2014): 194-217.

УДК 005.934

ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА»

© 2015 ЛУК'ЯНЧИКОВА А. С.

УДК 005.934

Лук'янчикова А. С. Визначення поняття «економічна безпека підприємства»

Мета статті полягає в узагальненні підходів та удосконаленні визначення поняття «економічна безпека підприємства». Аналіз виділених підходів свідчить про те, що більшість науковців розглядає економічну безпеку з позиції стану. У статті наголошується на необхідності розуміння економічної безпеки підприємства в динаміці, що вимагає розширеного визначення цього поняття з позиції не тільки стану, але й процесів і умов, що змінюються з плином часу. У контексті підходу, що визначає економічну безпеку підприємства як сукупність компетентностей, запропоновано вживати поняття динамічних здатностей (компетентностей). Розглянуто сутність концепції динамічних здатностей у рамках ресурсної теорії управління підприємством, адаптовано основні положення концепції щодо економічної безпеки підприємства. Запропоновано визначення поняття «економічна безпека» в рамках підходу, що розглядає її як сукупність динамічних компетентностей.

Ключові слова: економічна безпека підприємства, компетентності, динамічні компетентності, динамічні здатності, ресурсна теорія управління підприємством.

Рис.: 1. **Бібл.:** 57.

Лук'янчикова Анна Сергіївна – аспірантка, кафедра менеджменту та бізнесу, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця (пр. Леніна, 9а, Харків, 61166, Україна)

E-mail: lukyan4ikova.a.s@mail.ru

УДК 005.934

Лук'янчикова А. С. Определение понятия «экономическая безопасность предприятия»

Цель статьи заключается в обобщении подходов и усовершенствовании определения понятия «экономическая безопасность предприятия». Анализ выделенных подходов свидетельствует о том, что большинство ученых рассматривает экономическую безопасность с позиции состояния. В статье подчеркивается необходимость понимания экономической безопасности предприятия в динамике, что требует расширенного определения этого понятия с позиции не только состояния, но и процессов и условий, меняющихся с течением времени. В контексте подхода, который определяет экономическую безопасность предприятия как совокупность компетентностей, предложено употреблять понятие динамических способностей (компетентностей). Рассмотрена сущность концепции динамических способностей в рамках ресурсной теории управления предприятием, основные положения концепции адаптированы относительно экономической безопасности предприятия. Предложено определение понятия «экономическая безопасность» в рамках подхода, который рассматривает ее как совокупность динамических компетентностей.

Ключевые слова: экономическая безопасность предприятия, компетентности, динамические компетентности, динамические способности, ресурсная теория управления предприятием.

Рис.: 1. **Библ.:** 57.

Лук'янчикова Анна Сергеевна – аспірантка, кафедра менеджменту та бізнесу, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця (пр. Леніна, 9а, Харків, 61166, Україна)

E-mail: lukyan4ikova.a.s@mail.ru

UDC 005.934

Lukianchykova A. S. Defining the Concept of «Economic Security of Enterprise»

The article is aimed at synthesizing the approaches and improving the definition of «economic security of enterprise». An analysis of selected approaches shows that the majority of scholars would consider the economic security from the perspective of its status. The article emphasizes the need to understand the dynamics of economic security of enterprise that requires a broader definition of this concept not only from the perspective of status but also the processes and conditions that change over time. In the context of an approach that determines the economic security of enterprise as a complex of abilities, has been proposed to use the concept of dynamic abilities (competencies). Essence of the concept of dynamic abilities within the resource management theory has been considered, the main points of the concept have been adapted to the economic security of enterprise. A definition of «economic security» in the terms of the approach, which sees it as a complex of dynamic abilities, has been proposed.

Key words: economic security of enterprise, competencies, dynamic competencies, dynamic abilities, theory of resource management of enterprise.

Рис.: 1. **Bibl.:** 57.

Lukianchykova Anna S. – Postgraduate Student, Department of Management and Business, Kharkiv National Economic University named after S. Kuznets (pr. Lenina, 9a, Kharkiv, 61166, Ukraine)

E-mail: lukyan4ikova.a.s@mail.ru